

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 25.08.1970, sp. zn. 1 To 38/70, ECLI:CZ:NS:1970:1.TO.38.1970.1

Číslo: 51/1970

Právní věta: II. Ak spácha páchatel' trestný čin spoločným konaním s osobou pre nedostatok veku trestne nezodpovednou (§ 11 tr. zák.), nejde o spolupáchatel'stvo podľa § 9 ods. 2 tr. zák., ale o spáchanie trestného činu jediným páchatel'om podľa § 9 ods. 1 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 25.08.1970

Spisová značka: 1 To 38/70

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Krádež, Přechy

Předpisy: 140/1961 Sb. § 247 150/1969 Sb. § 3 ods. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 51/1970 sb. rozh.

I. Skutočnosť, že sa páchatel' dopustil po odcudzení veci násilia, aby si vec uchoval, môže zvyšovať stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť natoľko, že aj keď škoda neprevyšuje 1500,- Kčs, pôjde o trestný čin krádeže podľa § 247 tr. zák., a nie iba o prečin proti majetku v socialistickom a osobnom vlastníctve podľa § 3 ods. 1 zák. č. 150/1969 Zb. o prečinoch.

II. Ak spácha páchatel' trestný čin spoločným konaním s osobou pre nedostatok veku trestne nezodpovednou (§ 11 tr. zák.), nejde o spolupáchatel'stvo podľa § 9 ods. 2 tr. zák., ale o spáchanie trestného činu jediným páchatel'om podľa § 9 ods. 1 tr. zák.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 25. 8. 1970, [1 To 38/70](#)).

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave ako súdu prvého stupňa z 28. apríla 1970 sp. zn. 1 T 10/70 boli obž. H. D. a ml. O. G. uznaní vinnými spolupáchatel'stvom na trestnom čine krádeže podľa § 9 ods. 2, § 247 ods. 1, 2 písm. c) tr. zák., ktorý spáchali tak, že 1. 9. 1969 v Bratislave v byte 70-ročného A. K. odcudzili tomuto z peňaženky 980,- Kčs a keď sa poškodený domáhal vrátenia peňazí, použili voči nemu násilie, aby si mohli peniaze uchovať. Ml. O. G. bol ďalej uznaný vinným spolupáchatel'stvom na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 9 ods.

2, § 132 ods. 1 písm. a) tr. zák., ktoré mal spáchať tak, že 11. 9. 1969 v Jírove, okr. Žďár nad Sázavou spoločne s maloletým I. D., ktorý v dobe činu nemal ešte 15 rokov, sa vlámali do predajne potravín, odkiaľ odcudzili 1000,- Kčs na hotovosti a tovar v hodnote 388,75 Kčs. Obžalovaná H. D. bola ďalej uznaná vinnou pokusom trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 tr. zák. a ml. O. G. návodom na trestný čin vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b), § 219 tr. zák. Za to boli odsúdení obž. H. D. na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov v III. nápravno-výchovnej skupine, ml. O. G. na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, ktorý si mal odpykať v nápravno-výchovnom ústave pre mladistvých.

Na odvolanie krajského prokurátora a obž. H. D. a ml. O. G. Najvyšší súd SSR zrušil ohľadne obž. H. D. rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a o spôsobe jeho výkonu a uložil obžalovanej H. D. trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov v III. nápravno-výchovnej skupine. Odvolanie obž. H. D. zamietol. Ohľadne ml. O. G. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o vine návodom na trestný čin vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b), § 219 tr. zák. a spolupáchateľstvom na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 9 ods. 2, § 132 ods. 1 písm. a) tr. zák., ďalej vo výroku o treste a o spôsobe jeho výkonu a vec ml. O. G. vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v rozsahu zrušenia znova prejednal a rozhodol.

K výroku o vine obžalovaných spolupáchateľstvom na trestnom čine krádeže podľa § 9 ods. 2, § 247 ods. 1, 2 písm. c) tr. zák. a ml. O. G. aj spolupáchateľstvom na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 9 ods. 2, § 132 ods. 1 písm. c) tr. zák. Najvyšší súd SSR v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

Z odôvodnenia:

Súd prvého stupňa nepochybil, keď v konaní obžalovaných H. D. a ml. O. G. videl naplnené znaky trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1, ods. 2, písm. c) tr. zák., i keď nimi odcudzená suma neprevyšuje 1500,- Kčs. Pre odlíšenie prečinu proti majetku v socialistickom a osobnom vlastníctve podľa § 3 ods. 1 zák. č. 150/1969 Zb. od korešpondujúcich trestných činov nie je výška škody jediným rozhodujúcim kritériom. Vzhľadom na znenie § 1 ods. 1 cit. zákona treba vedľa výšky škody hodnotiť tiež stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť. V súdenom prípade obaja obžalovaní využili bezbrannosť starého, osamelého človeka, po čine použili proti nemu násilie, pričom v osobách oboch páchatelov ide o protispoločenské živly, ktoré v čase spáchania krádeže nemali riadny príjem, ktorý by im zaistil uspokojovanie životných potrieb riadnou cestou. Ide preto o skutočnosti, ktoré pre svoju závažnosť zvyšujú stupeň nebezpečnosti činu oboch obžalovaných pre spoločnosť nad stupeň predpokladaný pre prečiny § 1 zák. č. 150/1969 Zb. a v dôsledku toho nemýlil sa súd prvého stupňa, keď bez ohľadu na to, že obžalovaní spôsobili škodu menšiu ako 1500,- Kčs, ich čin posúdil ako trestný čin.

Podľa výroku napadnutého rozsudku spáchal ml. O. G. trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 ods. 1 písm. a) tr. zák. ako spolupáchateľ maloletého I. D. podľa § 9 ods. 2 tr. zák. tak, že sa v noci 11. septembra 1969 s maloletým I. D. vlámali do predajne potravín v obci Jírove okr. Žďár nad Sázavou, odkiaľ odcudzil z majetku v socialistickom vlastníctve 1000,- Kčs v hotovosti, 2 dvojdecilitrové fľašky liehovín a najmenej 14 kusov čokolády, čím na majetku v socialistickom vlastníctve spôsobil škodu 1388,75 Kčs.

Odvolací súd z výsledkov vykonaného dokazovania, najmä z výpovede mal. I. D. a z nevyvrátenej obhajoby ml. O. G. zistil, že do predajne potravín sa vlámali nie odvolateľ, ale mal. I. D., ktorý sa zmocnil peňazí, liehovín a čokolády, kým ml. O. G. za ten čas sa zdržiaval pred predajňou a aby prehlušil lomoz spôsobený vylamovaním dverí predajne, „túroval“ motocykel a jazdil na ňom pred predajňou, pokiaľ maloletý vlámanie nedokončil. Potom ml. O. G. prijal z odcudzených peňazí, o ktorých vedel, že pochádzajú z majetku v socialistickom vlastníctve, 500,- Kčs a spolu s maloletým I. D. skonzumovali liehoviny a čokoládu.

Za takého stavu dokazovania, ktoré súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozsudku správne reprodukuje, výrok napadnutého rozsudku nie je vykonanými dôkazmi podopretý a z napadnutého rozsudku sa nedá zistiť, z čoho prvostupňový súd vychádzal, keď zistil skutok tak, ako ho v rozsudkovom výroku nesprávne uviedol. Bolo preto treba ohľadne tohto skutku rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

Pritom treba pripomenúť, že krajský súd pochybil aj pri právnom posúdení tohto skutku, keď uznal, že ml. O. G. spáchal čin ako spolupáchateľ. Krajský súd prehliadol, že podľa § 9 ods. 2 tr. zák. o spolupáchateľov ide len vtedy, keď osoby, spoločným konaním ktorých bol skutok spáchaný, sú za svoj čin trestne zodpovedné. Vyplýva to zo znenia zákona, že každá zo zúčastnených osôb zodpovedá tak, akoby trestný čin spáchala sama. Podľa § 11 tr. zák. osoba, ktorá v čase spáchania činu, ktorý síce vykazuje všetky znaky niektorej zo skutkových podstát uvedených v osobitnej časti trestného zákona, nie je trestne zodpovedná, ak ešte nedovršila 15. rok svojho veku.

Súd prvého stupňa správne zistil, že I. D. v čase spáchania činu ešte nedovršil 15. rok veku a preto nebol trestne zodpovedný. V dôsledku toho nešlo o osobu, ktorá by podľa § 9 ods. 2 tr. zák. mohla byť považovaná za spolupáchateľa. Preto ani ml. O. G. nespáchal trestný čin ako spolupáchateľ podľa § 9 ods. 2 tr. zák., ale ako jediný páchateľ podľa § 9 ods. 1 tr. zák.